

OBSERVATORI TERRITORIAL DE GANDIA

NEWSLETTER TRIMESTRAL

Càtedra de Pensament Territorial
Joan Noguera

1. Gandia: un teixit associatiu viu i divers, motor de participació ciutadana	02
2. Anàlisi de la renda neta a Gandia i al seu context territorial.....	07
3. Anàlisi del consum, eficiència i gestió dels recursos hídrics al municipi de Gandia.....	16
Públic objectiu	25
Fonts i metodologia	26

GANDIA: UN TEIXIT ASSOCIATIU VIU I DIVERS, MOTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'associacionisme connecta persones, impulsa la participació i fa comunitat”

La participació ciutadana constitueix un dels pilars fonamentals per a la construcció de comunitats més fortes, cohesionades i inclusives. Participar no implica únicament expressar una opinió, sinó formar part activa dels processos col·lectius, aportar idees, col·laborar amb altres persones i contribuir a la millora de l'entorn en què vivim. En aquest context, les associacions exerceixen un paper essencial, ja que són espais on la ciutadania s'organitza de manera voluntària per compartir interessos, impulsar iniciatives i donar resposta a les necessitats del seu entorn. A través d'aquestes entitats es creen xarxes de col·laboració, es generen vincles entre persones i es reforça el sentiment de pertinença a la comunitat.

La Llei 4/2023, de Participació Ciutadana i Foment de l'Associacionisme de la Comunitat Valenciana, reconeix el paper essencial de la ciutadania organitzada com agents clau per a l'enfortiment d'una democràcia més participativa i per al desenvolupament d'un model de governança més obert, pròxim i col·laboratiu. En aquest marc, l'associacionisme es configura com una eina fonamental per canalitzar la participació ciutadana, articular les demandes i necessitats col·lectives, generar xarxes de confiança i reforçar la corresponsabilitat entre la societat civil i les administracions públiques en el disseny i la implementació de les polítiques públiques.

Al mateix temps, les entitats associatives constitueixen espais de trobada, participació i relació ciutadana que, des de la diversitat d'àmbits d'actuació, interessos i sensibilitats, contribueixen activament a dinamitzar la vida social, cultural i comunitària de la ciutat. Mitjançant aquests espais es promou la cooperació, es consoliden vincles entre persones i col·lectius i es reforça el sentiment de pertinença. Tots ells són elements essencials per fer més sòlida la cohesió social i el desenvolupament del territori.

1. Una ciutat amb una gran capacitat associativa

Gandia compta actualment amb 660 associacions registrades, una xifra que reflecteix la riquesa i diversitat del moviment associatiu local. Aquestes entitats representen una important capacitat d'organització ciutadana i contribueixen diàriament a dinamitzar la vida social, cultural i comunitària del municipi.

A continuació, es presenta una classificació tipològica de les associacions segons la seua activitat o naturalesa principal i que han sigut agrupades en categories àmplies. Cal destacar que una associació pot estar inclosa en una categoria concreta, encara que moltes d'elles també desenvolupen activitats complementàries en altres àmbits, o bé tenen un caràcter transversal i multidisciplinari.

GANDIA: UN TEIXIT ASSOCIATIU VIU I DIVERS, MOTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'associacionisme connecta persones, impulsa la participació i fa comunitat”

Taula 1. Tipologia d'associacions de Gandia. Font: Elaboració pròpia a partir del Registre Municipal d'Associacions Ajuntament de Gandia (2026). Nombres absoluts.

Categories	Nombre d'associacions
Esportives	141
Culturales	109
Acció social	51
Educatives	43
Religioses	30
Veïnals	28
Comercials i empresarials	26
Salut	25
Juvenils	23
Festa i tradicions	22
Igualtat i diversitat	21
Oci i temps lliure	21
Cooperació i solidaritat	19
Musicals i artístiques	17
Professionals	17
Inmigrants	15
Altres	14
Juvenils de caràcter polític	13
Mediambientals	13
Defensa i protecció dels animals	6
Persones majors	4
Consumidors i usuaris	2
	660

Com es pot observar en la taula anterior, el teixit associatiu de Gandia està present en àmbits molt diversos: esport, cultura, acció social, educació, salut, medi ambient, igualtat, solidaritat o defensa d'interessos col·lectius.

Aquesta varietat mostra que la participació ciutadana adopta múltiples formes i que les associacions ofereixen espais on persones de diferents edats, interessos i realitats poden col·laborar, compartir experiències i desenvolupar projectes comuns.

2.L'esport, la cultura i les festes, principals motors de participació

Entre les àrees amb major presència destaquen les associacions esportives, amb un total de 141 entitats, i les culturals, amb 109 associacions. En conjunt, representen prop del 38 % del teixit associatiu municipal i posen de manifest la importància de l'esport, la cultura i l'oci com a espais de trobada i participació.

GANDIA: UN TEIXIT ASSOCIATIU VIU I DIVERS, MOTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'associacionisme connecta persones, impulsa la participació i fa comunitat”

Les entitats esportives no només fomenten hàbits saludables i la pràctica d'activitat física, sinó que també afavoreixen la creació de relacions socials i la integració de diferents col·lectius. Per la seua banda, les associacions culturals contribueixen a preservar tradicions, impulsar la creativitat i reforçar la identitat col·lectiva de la ciutat.

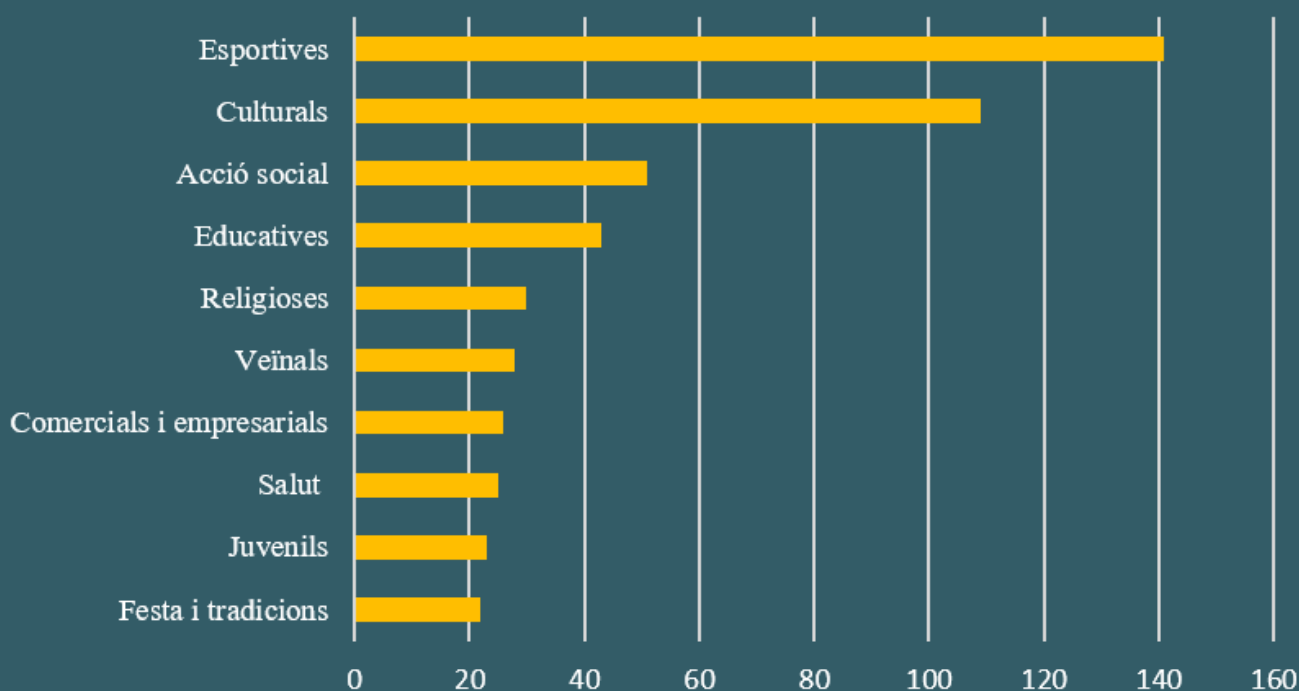
Al costat d'aquests àmbits destaquen també les associacions d'acció social (51 entitats) i les educatives (43 entitats), fonamentals per a promoure la inclusió, donar suport a diferents col·lectius i afavorir la transmissió de coneixement.

La força i capacitats d'algunes d'elles és molt important al dinamisme de la ciutat, arribant les seues capacitats més enllà de l'àmbit municipal. Un bon exemple d'elles són les vinculades a l'activitat econòmica i les empreses, les vinculades al dinamisme del comerç i del turisme, o la capacitat efectiva que tenen les festives (com són les Falles o la Setmana Santa), entre altres.

3. Les principals categories associatives del municipi

L'anàlisi de les categories amb major nombre d'associacions permet identificar els àmbits on es concentra una part significativa de la participació organitzada de Gandia.

Figura 1. Principals categories associatives de Gandia (10 primeres categories). Font: Elaboració pròpia a partir del Registre Municipal d'Associacions de l'Ajuntament de Gandia (2026).

GANDIA: UN TEIXIT ASSOCIATIU VIU I DIVERS, MOTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'associacionisme connecta persones, impulsa la participació i fa comunitat”

Aquestes deu categories agrupen fins a 498 associacions, que són el 75,5 % del total municipal. Les dades mostren que la participació organitzada a Gandia s'articula principalment al voltant d'activitats esportives, culturals, socials i comunitàries.

4. Un teixit associatiu divers i en clara evolució

Més enllà dels àmbits amb major tradició, Gandia compta amb associacions vinculades a noves necessitats i demandes socials. Les entitats relacionades amb la igualtat i la diversitat, la cooperació i la solidaritat, el medi ambient, la música, les arts, la joventut o la protecció animal, entre altres, reflecteixen la capacitat de l'associacionisme per evolucionar i adaptar-se als nous reptes de la societat.

Aquesta diversitat constitueix una fortalesa per a la ciutat, ja que permet que diferents col·lectius troben espais propis de participació i que Gandia pugui respondre de manera més àmplia a les necessitats dels seus veïns i veïnes.

Al mateix temps, existeixen àmbits amb menor representació, com les associacions de persones majors o de consumidors i usuaris, que poden suposar noves oportunitats per a ampliar la participació i incorporar més sectors a la vida pública de la població.

5. El repte: connectar, col·laborar i continuar creixent

L'anàlisi del teixit associatiu de Gandia posa de manifest una realitat clara: la ciutat compta amb un moviment associatiu actiu, arrelat als barris i amb una important capacitat de mobilització ciutadana.

No obstant això, també planteja reptes de futur. Entre aquests, destaquen la necessitat de millorar la connexió entre entitats, fomentar el treball en xarxa, facilitar la incorporació de nous col·lectius i reforçar els espais comunitaris com a llocs de trobada i col·laboració.

En aquesta línia, l'Estratègia de dinamització dels barris de Gandia (Ajuntament de Gandia, 2021) ja assenyalava la importància d'impulsar una participació veïnal més activa i enfortir les relacions entre ciutadania, associacions i d'administració.

El futur de l'associacionisme passa per avançar cap a models més oberts, col·laboratius i participatius, on les entitats puguin compartir experiències, sumar esforços i continuar sent protagonistes de la transformació social del municipi.

6. Les associacions, una peça clau per al futur de Gandia

El teixit associatiu de Gandia és molt més que un conjunt d'entitats: és una xarxa de persones, iniciatives i projectes que generen comunitat. Cada associació aporta coneixement, compromís i capacitat per a millorar la ciutat des de la proximitat.

Impulsar i donar suport a aquest moviment significa enfortir la democràcia i el seu ADN, que és la participació, afavorir la convivència i construir una Gandia més connectada amb les persones que la formen.

GANDIA: UN TEIXIT ASSOCIATIU VIU I DIVERS, MOTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

“L'associacionisme connecta persones, impulsa la participació i fa comunitat”

En aquesta línia, l'espai local es configura com un àmbit clau d'intervenció territorial, en ser l'escenari on les persones es troben, estableixen vincles, generen xarxes de col·laboració i s'organitzen col·lectivament per a afrontar problemes comuns, assolint objectius compartits. En el cas de Gandia, aquest espai local es configura com un marc fonamental per impulsar dinàmiques de participació ciutadana, en què l'associacionisme i el capital social assumeixen un paper central. Aquests elements afavoreixen la generació de relacions de confiança, la creació d'espais de trobada i la consolidació de pràctiques de cooperació i col·laboració, tot reforçant la capacitat d'acció col·lectiva i contribuint al desenvolupament social i territorial.

Val a dir que l'associacionisme de Gandia ha trobat cada vegada més espais per poder-se manifestar. Tant en els plans com en projectes de ciutat, o bé aprofitant l'existència amb diferent dinamisme, dels Consells Municipals que existeixen (per exemple, el cas del Consell animalista, l'Assessor de l'arbratge, el d'habitatge, el Consell de les dones, el Consell Econòmic i Social, l'Escolar, Mesa de la Convivència, el de Comerç, el de Benestar Social, el dedicat a la Gent Major, LGTBI, entre altres...). Tots ells són els escenaris potencials on la ciutadania de Gandia pot fer les seues aportacions en favor dels seus interessos, però també en la millora de qualitat de vida de la ciutat.

**Les associacions com a
espais de trobada,
col·laboració i resposta a
les necessitats del
territori**

”

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

1. Introducció

La renda és un dels indicadors més útils per a entendre la situació de les economies locals des del punt de vista de la qualitat de vida de les persones. Ens dona una primera imatge de la capacitat econòmica de les llars, del nivell de benestar material de la població i de les diferències que poden existir entre territoris pròxims. Per abordar aquesta temàtica convé aclarir, primerament, alguns conceptes que es consideren fonamentals. La renda bruta fa referència al conjunt d'ingressos abans de descomptar impostos i cotitzacions socials. En canvi, la renda neta és la que queda disponible després d'aquests descomptes. Per això, quan es pretén aproximar-se a les condicions de vida de les llars, especialment en territoris on la fiscalitat és teòricament similar, la renda neta resulta especialment interessant, perquè s'acosta més als recursos reals amb què compten les famílies per a consumir, estalviar o cobrir les seues necessitats quotidianes.

També cal diferenciar entre renda mitjana i la renda mediana. La primera és el resultat de sumar totes les rendes i dividir-les pel nombre de persones, llars o unitats considerades. És una dada útil, però pot veure's alterada per la presència de rendes molt altes o molt baixes en un mateix territori. La mediana, en canvi, indica el valor que queda just al centre de la distribució: la meitat de la població se situa per damunt i l'altra meitat per davall. Per aquest motiu, la mediana sol donar una imatge més ajustada de la situació habitual de la població, sobretot quan hi ha desigualtats internes importants.

En aquest informe s'utilitza com a font principal l'Atles de Distribució de Renda de les Llars de l'INE, una operació estadística basada íntegrament en l'explotació de registres administratius. Cal tenir en consideració que els models corresponen a persones residents a efectes fiscals. Això significa que no s'incorporen totes les rendes personals que podrien aparèixer en fonts tributàries, sinó només aquelles compatibles amb haver sigut percebudes per la població resident. La unitat d'observació està formada doncs, per les persones residents en habitatges familiars que es troben registrades en la base de dades de Població Contínua a 1 de gener de l'any següent al de referència de les dades d'extracció dels nivells de renda.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

En l'Atles, aquests indicadors es poden expressar per unitat de consum. Aquesta forma de mesurar la renda té en compte la composició de la llar, ja que no és el mateix una persona que viu sola que una família amb diversos membres. La renda per unitat de consum d'una llar s'obté dividint la renda neta generada pel conjunt de contribuents de la llar entre el nombre total d'unitats de consum. Posteriorment, aquest valor s'assigna a cadascun dels membres de la llar per construir la variable de renda per unitat de consum en la població. Per determinar el nombre d'unitats de consum, s'utilitza l'escala de l'OCDE modificada, emprada en els països de la Unió Europea. Aquesta escala assigna un pes d'1 al primer adult de la llar, 0,5 a la resta de membres de 14 anys o més, i 0,3 als menors de 14 anys. La idea és ajustar la renda disponible segons les necessitats relatives de cada llar i facilitar comparacions més realistes entre territoris. Així, la renda per unitat de consum no mesura simplement quants diners entren en una llar, sinó quina capacitat econòmica té cada llar una vegada considerada la seua estructura.

2. Xifres recents de renda

Les dades de més recents es remunten a l'any 2023 i mostren una fotografia territorialment diversa (Taula 1). Gandia, com a capital comarcal i principal centre urbà, presenta una renda mitjana per unitat de consum de 18.410 euros i una mediana de 16.450 euros. Són valors que la situen entre set i vuit punts percentuals per davall de les xifres de la Comunitat Valenciana i també del comportament que mostra la Safor. Aquesta dada no ha d'interpretar-se com si Gandia fora necessàriament una economia menys dinàmica. De fet, la ciutat concentra bona part de l'activitat comercial, administrativa, turística i de serveis de la comarca. Ara bé, precisament per aquesta centralitat també concentra una estructura social molt més heterogènia, amb més diversitat de perfils laborals i probablement amb una presència més visible de llars amb rendes modestes i baixes.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

Taula 2. Distribució de la mitjana i mediana de la renda neta per unitat de consum (2023).
Elaboració pròpia a partir de l'Atles de la distribució de la renda de les llars de l'INE.

Mitja i mitjana de la renda per unitat de consum (2023) (en euros €)			
Benirredrà	24.946	Guardamar de la Safor	22.050
Castellonet de la Conquesta	23.565	Benirredrà	20.650
Guardamar de la Safor	22.970	Castellonet de la Conquesta	20.650
Benifairó de la Valldigna	21.939	Potries	19.950
Daimús	21.830	Benifairó de la Valldigna	19.250
Ròtova	20.958	Daimús	19.250
Xeresa	20.642	Alfauir	18.550
Potries	20.468	Alqueria de la Comtessa, l'	18.550
Rafelcofer	20.447	Xeresa	18.550
Barx	20.343	Rafelcofer	18.550
Llocnou de Sant Jeroni	20.316	Ròtova	18.550
Alfauir	20.208	La Safor	18.166
Comunitat Valenciana	20.118	Ador	17.850
La Safor	19.998	Almiserà	17.850
Miramar	19.909	Almoines	17.850
Real de Gandia, el	19.719	Barx	17.850
Alqueria de la Comtessa, l'	19.552	Bellreguard	17.850
Tavernes de la Valldigna	19.536	Beniflà	17.850
Ador	19.403	Llocnou de Sant Jeroni	17.850
Bellreguard	19.282	Miramar	17.850
Almiserà	19.083	Real de Gandia, el	17.850
Palmera	19.077	Simat de la Valldigna	17.850
Vilallonga/Villalonga	19.071	Vilallonga/Villalongal	17.850
Beniflà	18.938	Comunitat Valenciana	17.850
Beniarjó	18.907	Beniarjó	17.150
Simat de la Valldigna	18.856	Font d'en Carròs, la	17.150
Almoines	18.808	Xeraco	17.150
Piles	18.797	Palma de Gandia	17.150
Oliva	18.734	Piles	17.150
Palma de Gandia	18.611	Tavernes de la Valldigna	17.150
Gandia	18.410	Gandia	16.450
Xeraco	18.393	Oliva	16.450
Font d'en Carròs, la	18.215	Palmera	16.450

En la part alta de la taula apareixen municipis com Benirredrà, Castellonet de la Conquesta, Guardamar de la Safor, Benifairó de la Valldigna o Potries, tots per davall dels 2.000 habitants, encara que amb uns tamanyos poblacionals ben diversos. Aquesta dimensió reduïda fa que la composició social i residencial pese molt en els resultats de renda. Més que municipis amb una economia pròpia especialment diferenciada, poden descriure's com espais residencials ben connectats amb el mercat local de treball, especialment Gandia, però amb menor heterogeneïtat social que els nuclis urbans principals i amb funcions residencials importants. Per això, les seues rendes elevades s'han d'interpretar amb prudència i no necessàriament com un indicador directe de major dinamisme econòmic que la resta del territori. No obstant això, sí que determina un major nivell de benestar material a disposició de la seua població resident.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

A la part baixa de la taula apareix un grup divers, on conviuen municipis menuts, com Palma de Gandia i Palmera, amb altres de grandària mitjana, com Xeraco o la Font d'en Carròs, i amb alguns dels principals nuclis urbans de la comarca, com Oliva, Tavernes de la Valldigna i, sobretot, Gandia. Amb l'excepció dels municipis més menuts, aquesta part de la taula concentra bona part de les localitats amb més població de la Safor i amb un pes important dels serveis, l'hostaleria, el comerç i altres activitats vinculades directament o indirectament al turisme. Aquesta posició, de nou, no s'ha d'interpretar necessàriament com un signe de menor dinamisme econòmic. De fet, alguns d'aquests municipis concentren més activitat, més ocupació i més funcions territorials que altres pobles amb rendes més altes. Ara bé, com s'ha esmentat abans, també reuneixen una estructura social i laboral més heterogènia, amb una major presència de perfils professionals diversos i de llars amb nivells de renda desiguals. Per això, en els municipis més grans, una renda mitjana o mediana més baixa pot reflectir no tant una economia feble, sinó una major complexitat social, més desigualtat interna i un mercat laboral amb una presència rellevant d'activitats de salaris mitjans i baixos en comparació a altres municipis de la comarca.

2. Evolució de la renda neta

2.1. Renda neta mitjana

Entre 2015 i 2023, Gandia registra un creixement de la renda mitjana per unitat de consum (Figura 1). Però, aquesta millora no es tradueix en una convergència sostinguda amb la Safor ni amb la Comunitat Valenciana. En termes de renda neta mitjana per unitat de consum, Gandia passa de 13.503 euros en 2015 a 18.410 euros en 2023, amb un increment acumulat del 36,3%. Aquest creixement és lleugerament inferior al de la mitjana dels municipis de la Safor, que augmenta un 39,1%, i també al de la Comunitat Valenciana, que creix un 36,9%. Per tant, encara que Gandia millora en termes absoluts, ho fa a un ritme una mica menor que el seu entorn comarcal i també a un ritme lleugerament inferior al conjunt regional.

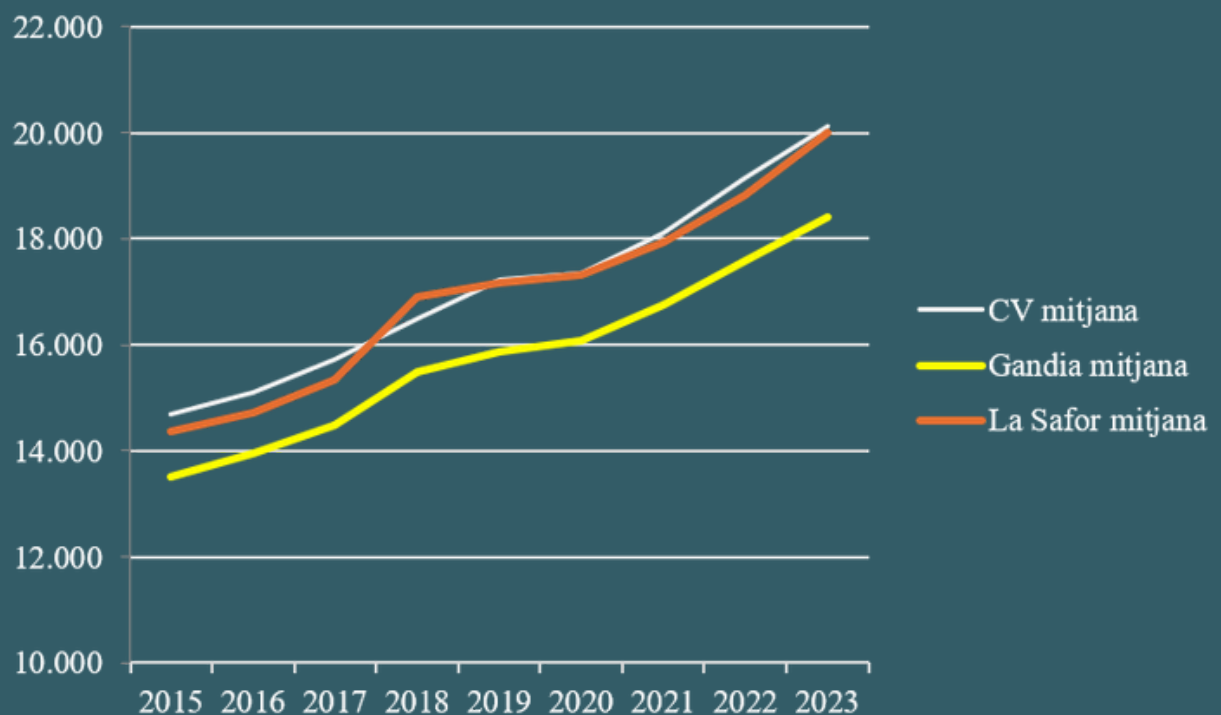
La lectura temporal mostra algunes diferències rellevants segons el moment del període. Entre 2015 i 2019, coincidint amb una fase de recuperació econòmica posterior a la crisi financera dels anys 2007 i 2008, la renda mitjana de Gandia creix de manera notable, però no aconsegueix reduir clarament la distància amb la resta de la comarca. De fet, la bretxa amb la mitjana comarcal passa de 870 euros en 2015 a 1.271 euros en 2019 (Figura 2). Respecte a la Comunitat Valenciana, la diferència també es manté, encara que amb certes oscil·lacions. El millor moment relatiu de Gandia respecte al conjunt valencià es dona l'any 2018, quan arriba al 93,8% de la renda mitjana autonòmica, però després torna a situar-se entorn del 92%.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

L'any 2020 introdueix una certa interrupció del ritme de creixement, en un context marcat per l'impacte de la pandèmia sobre l'activitat econòmica, especialment en sectors com els serveis, el comerç, l'hostaleria i el turisme, molt presents en l'economia local de Gandia. Tot i això, les rendes no cauen en termes nominals, sinó que continuen augmentant moderadament. Entre 2020 i 2023, la renda mitjana de Gandia passa de 16.067 a 18.410 euros, amb un creixement del 14,6%. La Safor creix en el mateix període un 15,6% i la Comunitat Valenciana un 15,9%, de manera que la recuperació posterior és una mica més intensa en els àmbits de referència que a la pròpia ciutat de Gandia. Aquesta evolució explica que, al final del període, la bretxa no s'haja reduït. En 2023, Gandia se situa 1.588 euros per davall de la mitjana de la Safor i 1.708 euros per davall de la Comunitat Valenciana en renda neta mitjana per unitat de consum. En termes relatius, això significa que Gandia representa el 92,1% de la Safor i el 91,5% de la Comunitat Valenciana. Per tant, no s'observa una convergència clara; més bé es manté una distància estructural que fins i tot s'amplia lleugerament en l'últim any disponible.

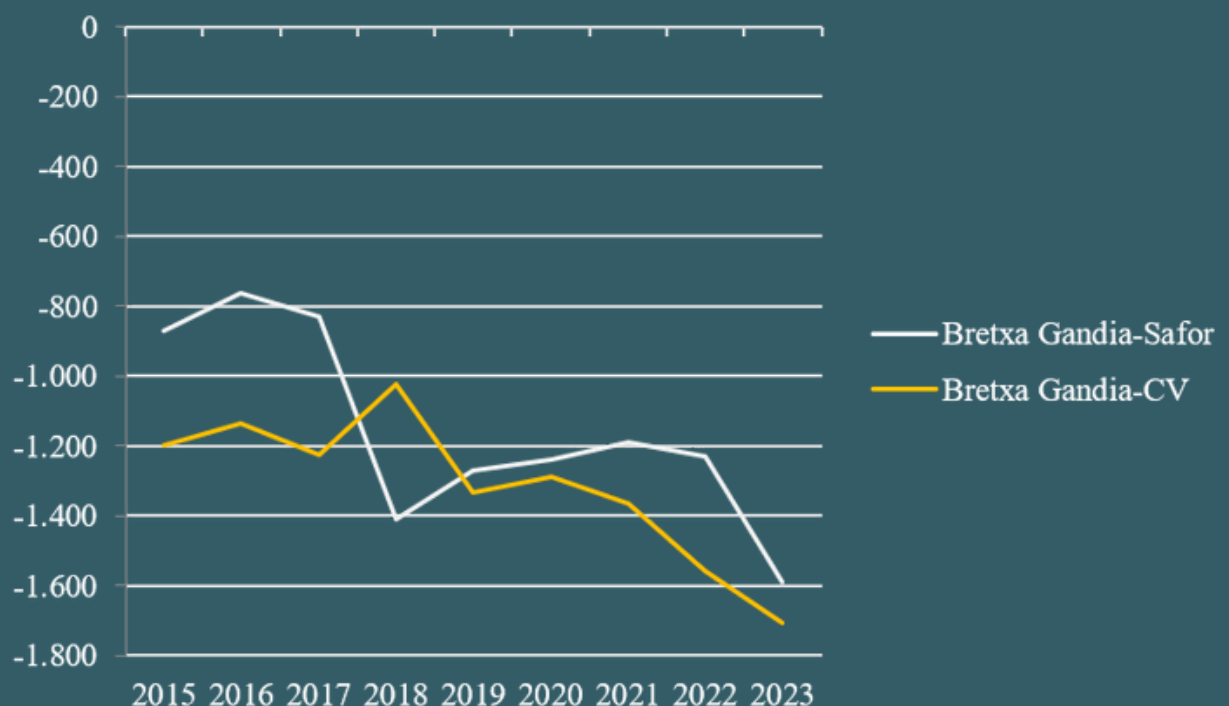
Figura 2. Evolució de la renda neta mitjana per unitat de consum (2015-2023). Elaboració pròpia a partir de l'Atles de la distribució de la renda de les llars de l'INE.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

Figura 3. Evolució de la bretxa en renda neta mitjana per unitat de consum de Gandia respecte la Safor i la Comunitat Valenciana (2015-2023). Elaboració pròpia a partir de l'Atles de la distribució de la renda de les llars de l'INE.

2.2. Renda neta mediana

En el cas de la mediana, la distància de Gandia amb la Safor és persistent i més intensa que en la renda mitjana. Això és rellevant perquè la mediana aproxima millor la situació de les llars situades en el centre de la distribució i, per tant, permet observar no tant l'efecte de rendes altes o baixes, sinó la posició de la població amb rendes més habituals.

Gandia passa de representar el 89,7% de la mediana comarcal en 2015 al 90,6% en 2023. Encara que hi ha una millora final, és limitada i no permet parlar d'una convergència significativa amb la Safor. Durant la primera part del període, en un context de recuperació econòmica posterior a la crisi financera, la mediana de Gandia creix, però ho fa sense reduir la distància amb la comarca (Figura 3). De fet, la bretxa passa de 1.332 euros en 2015 a 1.806 euros en 2019 (Figura 4). Això indica que la recuperació de les rendes centrals va ser més intensa en el conjunt dels municipis de la Safor que a Gandia. En altres paraules, encara que les llars de Gandia milloraren en termes absoluts, la seua posició relativa dins de la comarca es va afeblir durant bona part de la fase expansiva.

ANÀlisi DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

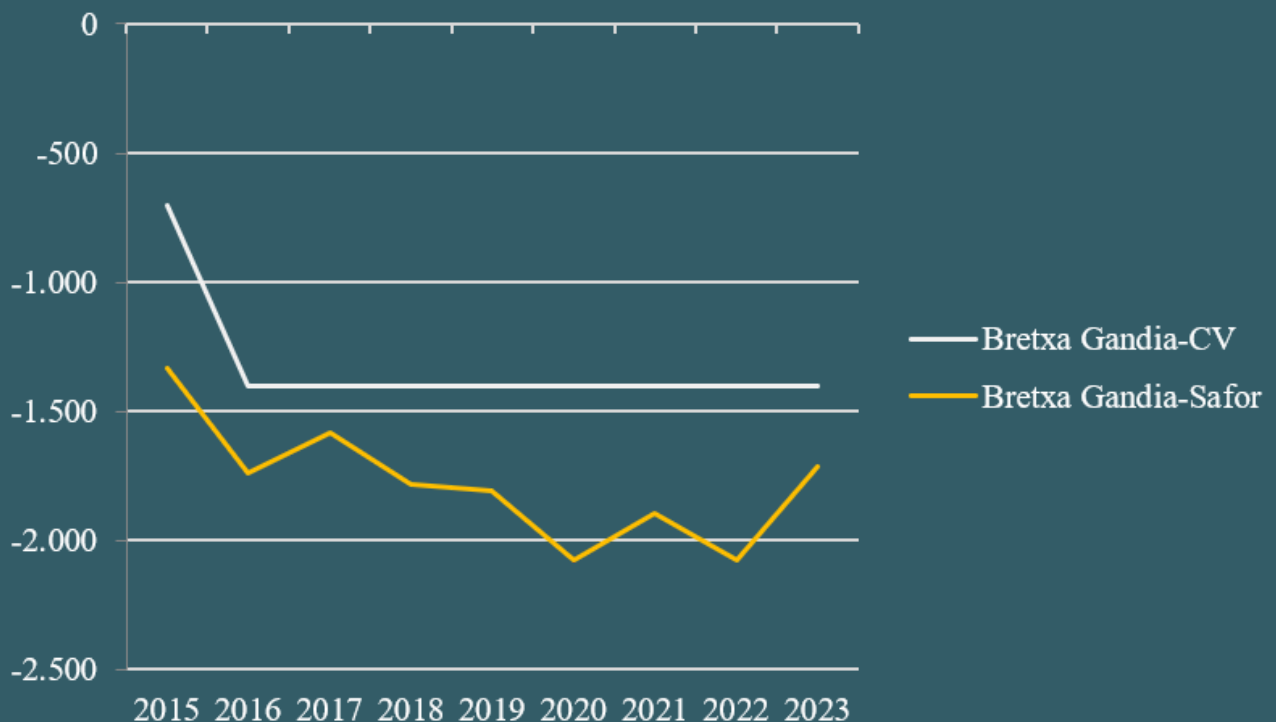
L'any 2020, marcat per l'impacte de la pandèmia, accentua aquesta distància. La bretxa amb la Safor arriba als 2.077 euros, el valor més alt del període junt amb 2022. Aquesta evolució pot relacionar-se amb el pes que tenen a Gandia activitats especialment sensibles al cicle econòmic i a les restriccions de mobilitat, com els serveis, el comerç, l'hostaleria i el turisme. Encara que la mediana no cau en termes nominals, el seu creixement queda per darrere del de la referència comarcal i, per tant, suggereix una major vulnerabilitat relativa de les rendes intermèdies de la ciutat. Després de la pandèmia, la mediana de Gandia mostra una recuperació més clara, especialment en 2023. La bretxa amb la Safor es redueix de 2.077 euros en 2022 a 1.716 euros en 2023, i l'índex relatiu puja fins al 90,6%. Aquest moviment apunta a una certa millora en la part final del període, possiblement vinculada a la recuperació de l'activitat econòmica i del mercat laboral després dels anys més intensos de la crisi sanitària. Tot i això, la distància continua sent superior a la de 2015, quan era de 1.332 euros, de manera que la recuperació recent no compensa completament l'allunyament acumulat durant els anys anteriors.

Respecte a la Comunitat Valenciana, la trajectòria és una mica diferent. En 2015, la mediana de Gandia representava el 94,3% de la mediana autonòmica, amb una bretxa de 700 euros. En 2016, però, cau fins al 89,2%, i la bretxa s'amplia a 1.400 euros. A partir d'eixe moment, la diferència absoluta es manté estable en 1.400 euros fins a 2023, però la posició relativa de Gandia millora gradualment perquè les rendes creixen en tots dos àmbits. Així, Gandia passa del 89,2% de la mediana autonòmica en 2016 al 92,2% en 2023. Aquesta evolució suggereix que, respecte al conjunt valencià, Gandia no redueix la bretxa en euros, però sí millora parcialment en termes relatius al final del període. La ciutat recupera part de la distància perduda després de 2015, encara que sense tornar al punt inicial. En canvi, respecte a la Safor, la situació és més desfavorable ja que la bretxa final continua sent més alta que al començament i la convergència és molt limitada. En conjunt, la mediana mostra les rendes centrals avancen, però ho fan amb menys força que en bona part del seu entorn comarcal.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

Figura 4. Evolució de la renda neta mediana per unitat de consum (2015-2023). Elaboració pròpia a partir de l'Atles de la distribució de la renda de les llars de l'INE.

3. Reflexions finals

Les dades analitzades en aquesta secció mostren una evolució nominal positiva de la renda en Gandia, que s'explica en relació al cicle general de recuperació posterior a la crisi financera de 2008, la interrupció parcial associada a la pandèmia i el creixement dels anys posteriors. No obstant això, aquesta millora no implica una convergència destacada amb la Safor ni amb la Comunitat Valenciana. La renda de la ciutat creix, però el seu entorn també ho fa, i en alguns moments a un ritme superior.

En aquest sentit, el cas de Gandia mostra bé la diferència entre centralitat econòmica i nivell mitjà de renda de la població. Com a capital comarcal, Gandia concentra serveis, activitat comercial, equipaments, ocupació, administració, turisme i funcions territorials que donen servei a un espai molt més ampli que el seu terme municipal, que fins i tot va més enllà de la comarca de la Safor. Ara bé, aquesta major complexitat funcional també va acompanyada d'una estructura social més diversa que la dels municipis menuts. Les ciutats solen reunir perfils laborals i residencials més heterogenis, amb una presència més gran de llars de rendes baixes i mitjanes, sectors amb salaris baixos i modestos, i majors desigualtats internes. Per això, una renda mitjana o mediana més baixa no significa necessàriament menor dinamisme econòmic, sinó una composició social més complexa que afecta a la distribució de les rendes i, per tant, al benestar material de la població. De fet, les diferències municipals no s'han d'entendre sols com un rànquing de municipis més o menys pròspers, sinó també com el resultat de relacions territorials, residencials i laborals més complexes.

ANÀLISI DE LA RENDA NETA A GANDIA I AL SEU CONTEXT TERRITORIAL

“La renda de les llars creix a Gandia, però la convergència amb la Safor i la Comunitat Valenciana continua sent limitada”

Des d'aquesta perspectiva, és important analitzar la Safor com un territori integrat i funcional. Gandia no pot entendre's aïlladament, de la mateixa manera que molts municipis menuts tampoc poden interpretar-se només a partir de la seua economia local més immediata. Els mercats de treball, els desplaçaments quotidians, les funcions residencials, el turisme, els serveis i les relacions entre litoral, ciutat i interior configuren un sistema territorial compartit. La renda municipal és, per tant, una porta d'entrada per a observar com es distribueixen els beneficis i les limitacions d'aquest sistema entre diferents tipus de municipis i població, segons el patrons residencials de les llars, la concentració de l'activitat econòmica i la mobilitat dins del mercat local de treball.

Aquest breu informe deixa obertes línies d'anàlisi que caldrà aprofundir en futures edicions. Seria especialment rellevant estudiar l'origen de les rendes, diferenciant el pes dels salaris, les pensions, les prestacions socials, les rendes del capital o altres fonts d'ingrés. També seria necessari analitzar les desigualtats internes dins de cada municipi, tant entre barris o seccions censals com entre grups de població segons edat, origen, situació laboral o tipus de llar. Tot açò permetria comprendre millor la relació entre les diferències de renda i la composició social de la població resident a Gandia i al conjunt de la comarca.

ANÀLISI DEL CONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics”

L'aigua és un recurs essencial per a la vida i un factor determinant en el desenvolupament social i econòmic del territori. Aquesta realitat obliga a adaptar els sistemes d'abastament i a garantir un consum humà eficient davant les fluctuacions demogràfiques que es produeixen de manera estacional.

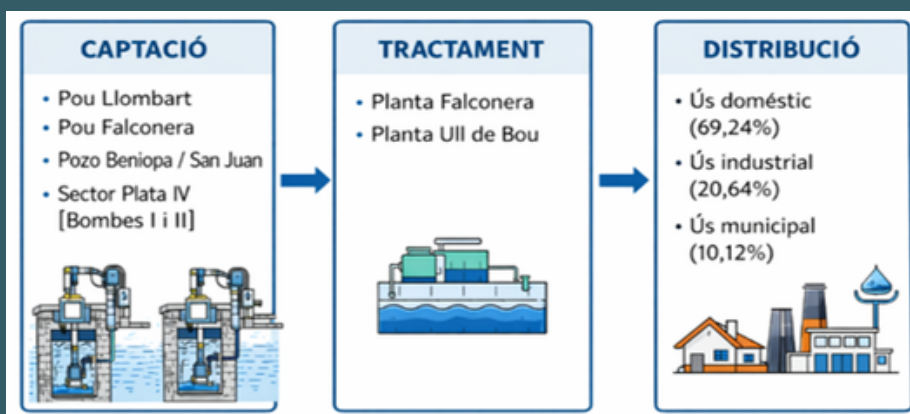
La ciutat de Gandia, dins del marc comarcal de la Safor, presenta una marcada dualitat en el seu model territorial, social i econòmic. Històricament, ha mantingut un fort vincle amb l'agricultura, especialment amb els regadius de la conca baixa del riu Serpis. Tanmateix, l'economia local ha experimentat una profunda transformació cap a un model clarament terciaritzat dependent del sector serveis, i que requereix de l'aigua com a factor de desenvolupament. Així, l'arribada estacional de persones dispara la necessitat d'aquest recurs durant l'estiu, obligant a les instal·lacions de pous, dipòsits i plantes de tractament a estar “calculades” per atendre a tota aquesta demanda. El disseny de tota la xarxa ha de ser robusta com per abastir els moments de màxim consum, i més en un context de canvi climàtic, malgrat que aquesta comarca siga una de les més plujoses de la península ibèrica.

Dins d'aquest context geogràfic, la viabilitat jurídica i ambiental de l'abastiment urbà es troba supeditada a la concessió administrativa atorgada per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHJ, 2023). Aquest títol legal audita i estableix els límits i límits concessionals històrics d'extracció autoritzats per a la massa d'aigua subterrània ES080MS0152 - Plana de Gandia (corresponent a la Unitat Hidrogeològica 08.38 Plana de Gandia-Dénia, segons l'IGME). Aquests límits tenen com a objectiu prioritari evitar la sobreexplotació de l'aqüífer i protegir-lo de fenòmens crítics d'intrusió marina provocats per la pressió dels bombaments, obligant a l'operador mixt, Aigües de Gandia (Global Omnium), a dur a terme una planificació altament eficient del recurs des de l'origen.

1. Descripció del cicle d'abastiment de l'aigua i sistemes de distribució a Gandia

Es pot afirmar que el cicle integral de l'aigua a la ciutat funciona de manera similar a molts sistemes d'Enginyeria hidràulica existents al territori valencià, estructurant-se en diferents fases que garanteixen la seua traçabilitat des de les captacions del recurs fins les aixetes dels consumidors. Aquest cicle es divideix en dues grans subestructures: el sistema de distribució en alta (adducció) i el sistema de distribució en baixa (subministrament urbà).

Figura 5: Esquema de captació de l'aigua a Gandia. Font: elaboració pròpia

ANÀLISI DEL CONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

1.1 Captació i sistema de distribució en Alta (Adducció)

El sistema de distribució “en alta” avarca la fase majoritària del recurs, incloent els processos de captació d'aigua en la naturalesa, la seua elevació i conducció mitjançant l'ús de grans canonades cap a les estacions de tractament.

Per bombejar l'aigua des del subsòl s'utilitza una xarxa capil·lar de pous distribuïts estratègicament per tot el terme municipal. Aquest sistema permet equilibrar les pressions de tota la xarxa, per la qual cosa utilitza equips amb bombes sumergibles d'alta capacitat amb potències d'entre 90 kW i 150 kW (120 CV - 200 CV). D'acord amb les dades disponibles consultades, en 2025 el sistema d'alta va extraure un total de 8.150.185 m³ d'aigua, sent la seua procedència la recollida a l'esquema de captacions.

- **Abastiment Base:** El subministrament continu del nucli urbà central depèn principalment del Pou Llobart, el qual va registrar una extracció de 2.035.906 m³ l'any 2025, que suposa el 24,98% del total. Tot aquest volum es complementa amb les aportacions d'altres pous complementaris com és el Pou Falconera, que aporta 845.979 m³ (10,38 %) i el Pou de Beniopa, amb 369.511 m³ (amb només el 4,53%). De manera encara més residual es compta amb pou de Sant Joan, que aporta 887 m³ d'aigua (0,01%).
- **Suport Estacional:** Mitiga el fort impacte que genera el fenomen turístic. Així, es disposa de les captacions del sector conegut com Platja IV. Durant l'any 2025, la Bomba I va bombejar un volum total de 3.866.656 m³ (que suposa un total del 47,44%) mentre que a la Platja VII amb la Bomba II, es va elevar un total de 1.031.246 m³ (fins a sumar un 12,65%).

Per tant, la suma de totes aquestes extraccions, acompanyades de les seues instal·lacions, són les responsables de donar un abastament complet i estable a tota la ciutat de Gandia.

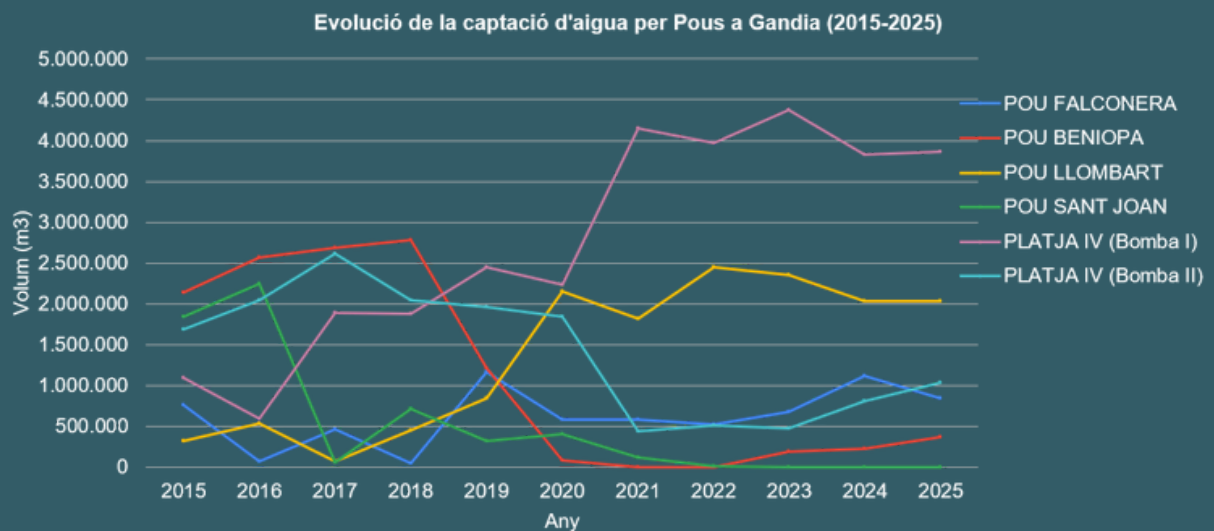
Tabla 3: Balanç de Captació en Alta i Distribució per Pous (2025). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
POU FALCONERA	763.045	67.745	464.535	49.871	1.170.676	579.893	579.013	520.760	682.979	1.118.873	845.979
POU BENIOPA	2.137.452	2.572.757	2.693.022	2.778.334	1.215.907	80.739	48	1.302	193.651	221.490	369.511
POU LLOBART	321.427	531.239	72.095	457.309	841.148	2.155.956	1.819.554	2.450.386	2.354.797	2.038.880	2.035.906
POU SANT JOAN	1.848.923	2.244.221	59.277	713.492	326.239	411.332	125.572	11.532	116	0	887
PLATJA IV (Bomba I)	1.094.662	591.845	1.896.418	1.873.773	2.451.265	2.233.622	4.148.460	3.975.972	4.375.470	3.830.690	3.866.656
PLATJA IV (Bomba II)	1.692.831	2.045.932	2.612.339	2.047.046	1.961.481	1.849.269	441.572	508.310	480.610	805.568	1.031.246

ANÀlisi DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

Figura 6: Evolució de la captació d'aigua per pous. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament - Ajuntament

L'estudi de la sèrie temporal de l'any 2015 fins al 2025, mostra un canvi molt important en la planificació de l'aigua a Gandia. Al tram de 2015 fins al 2019, l'aigua provenia sobretot dels pous de l'interior, especialment del Pou Beniopa, que subministrava més de 2,5 milions de metres cúbics anuals, així com del Pou San Juan. Tanmateix, a partir del 2020, es va produir un canvi tècnic molt clar cap a l'abandonament progressiu d'aquests pous, fins al punt que el Pou Sant Joan gairebé va deixar de funcionar, amb només 887 m³ el 2025. Aquest canvi respon, principalment, als problemes de nitrats i a la intensificació de la pressió urbanística. Per compensar la pèrdua d'aigua, l'empresa responsable del subministrament, va canviar la seua estratègia i va començar a extreure més aigua de dues zones diferents. D'una banda, el Pou Llobart, a l'interior, augmentant la seua producció a partir del 2020 fins a establir-se en uns 2.000.000 de m³ cúbics anuals. D'altra banda, el Sector Platja IV, també anomenat Bomba I, i que va experimentar un augment molt gran el 2021, superant ja els 4.000.000 m³.

1.1 Tractament, potabilització i depòsits de regulació

Una vegada captada, l'aigua en alta es condueix a les plantes de tractament per fer acomplir rigorosament amb els valors establerts per la legislació vigent i controlar la presència excessiva de nitrats per compostos agrícoles, amés de la sotmetre's als processos habituals de cloració i control de la conductivitat, entre altres tractaments de potabilització per a l'ús humà. La validació de l'aptitud sanitària de l'aigua es regeix actualment pel Reial Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, amb el seu control i subministrament (acomplint la Directiva (UE) 2020/2184 i el Reial Decret 140/2003). Així mateix, a nivell autonòmic, compleix els paràmetres de control establerts per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat Valenciana, a través de la plataforma nacional SINAC.

ANÀLISI DEL CONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

El canvi operatiu entre la “xarxa de distribució en alta” i l’inici de la “xarxa de distribució en baixa” es troba als grans dipòsits de regulació municipals. A la ciutat el tractament i la transició del cabal es centralitzen en dues infraestructures principals, les quals en 2025 van rebre un total de 7.800.876 m³ de aigua. Als últims 5 anys les dades han sigut les següents:

- Planta Ull de Bou: Mostra un flux de distribució centralitzat de 4.332.513 m³ en 2021; 4.075.147 m³ en 2022; 4.472.159 m³ en 2023; 4.307.011 m³ en 2024; fins a assolir els 4.593.514 m³ en l'exercici 2025.
- Planta Falconera: Presenta un volum de 2.080.780 m³ en 2021; 2.747.487 m³ en 2022; 2.929.128 m³ en 2023; 3.305.414 m³ en 2024; estabilitzant-se en els 3.207.362 m³ en 2025.

Tabla 4: Taula d'Evolució Històrica: Primer Nivell d'Eficiència (2021-2025). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

ANY	VOLUM EXTRACCIÓ POUS (VA) (m3)	VOLUM ENTRADA PLANTA (VB) (m3)	PÈRDUA EN TRANSPORT (m3)	EFICIÈNCIA EN ALTA (%)
2021	7.132.221	6.413.293	718.928	89,92%
2022	7.973.190	6.822.634	1.150.556	85,57%
2023	8.164.033	7.401.287	762.746	90,66%
2024	8.015.501	7.612.425	403.076	94,97%
2025	8.150.185	7.800.876	349.309	95,71%

L'anàlisi de la sèrie històrica del primer nivell d'eficiència, que mostra el desfasament volumètric entre l'extracció bruta en pous (VA) i l'arribada neta a dipòsits de tractament (VB), revela una tendència d'optimització tecnològica molt positiva en els últims cinc anys.

El 2022 constitueix un punt d'inflexió. En aquell any, es va registrar una pèrdua que va superar el milió de m³ en transport, amb una eficiència del 85,57%. Esta situació es veu afectada per la descompensació de l'estrès hidràulic en els bombejos del Sector Platja IV. No obstant això, a partir de 2023, la implantació de noves polítiques de control de pressions i la renovació de canonades de transport han canviat la situació. El sistema ha aconseguit reduir dràsticament les pèrdues en alta fins a 349.309 m³ en 2025. Això permet parlar d'uns màxims històrics d'eficiència i de conducció del 95,71% l'any 2025.

3.1 - Sistema de Distribució en Baixa o d'ús Consuntiu (Xarxa urbana)

Des d'aquests dipòsits, l'aigua ja és apta per al consum humà. Es distribueix per una xarxa de canonades de transport i canalitzacions de menor diàmetre fins arribar al nucli urbà, garantint que la pressió de l'aigua siga l'òptima per a llars i negocis. Els registres analítics consolidats des de l'any 2021 fins al 2025, mostren els següents usos:

- Volum d'adducció en alta (VA): El sumatori dels cabals extrets des de l'aquífer de la Plana de Gandia va ascendir a 8.150.185 m³.

ANÀLISI DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

- Volum d'injecció en baixa (VB): Després del tractament a les plantes d'Ull de Bou i Falconera, el volum net introduït a la xarxa urbana va ser de 7.800.876 m³, fet que implica un primer nivell d'eficiència en adducció del 95,71% (amb un 4,29% de pèrdues de transport en alta).
- Volum de consum registrat (VC): La quantitat mesurada pels comptadors terminals dels abonats va ser de 6.246.182 m³. Això suposa un Rendiment Tècnic de la Red (RTR) en baixa del 80,07%, situant el volum d'aigua no registrada (pèrdues reals i aparents al subsol) en un 19,93% (1.554.694 m³).

Figura 7: Sistema de distribució en baixa. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

Aquest rendiment tècnic del 80,07% evidència l'adequat sistema de distribució, millor que altres municipis del litoral valencià. Tanmateix, també es disposa del consum d'aigua per usos:

- Domèstic/Residencial (69,34%): Amb 4.324.780 m³, abasteix a bona part dels llars de la població fixa i les segones residències.
- Industrial/Comercial (20,64%): Equivalent a 1.289.435 m³, reflexa el consum del sector serveis, comerços i hotels.
- Serveis Municipals (10,12%): Amb 631.967 m³ destinat a reg i baldeig dels carrers.

ANÀLISI DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

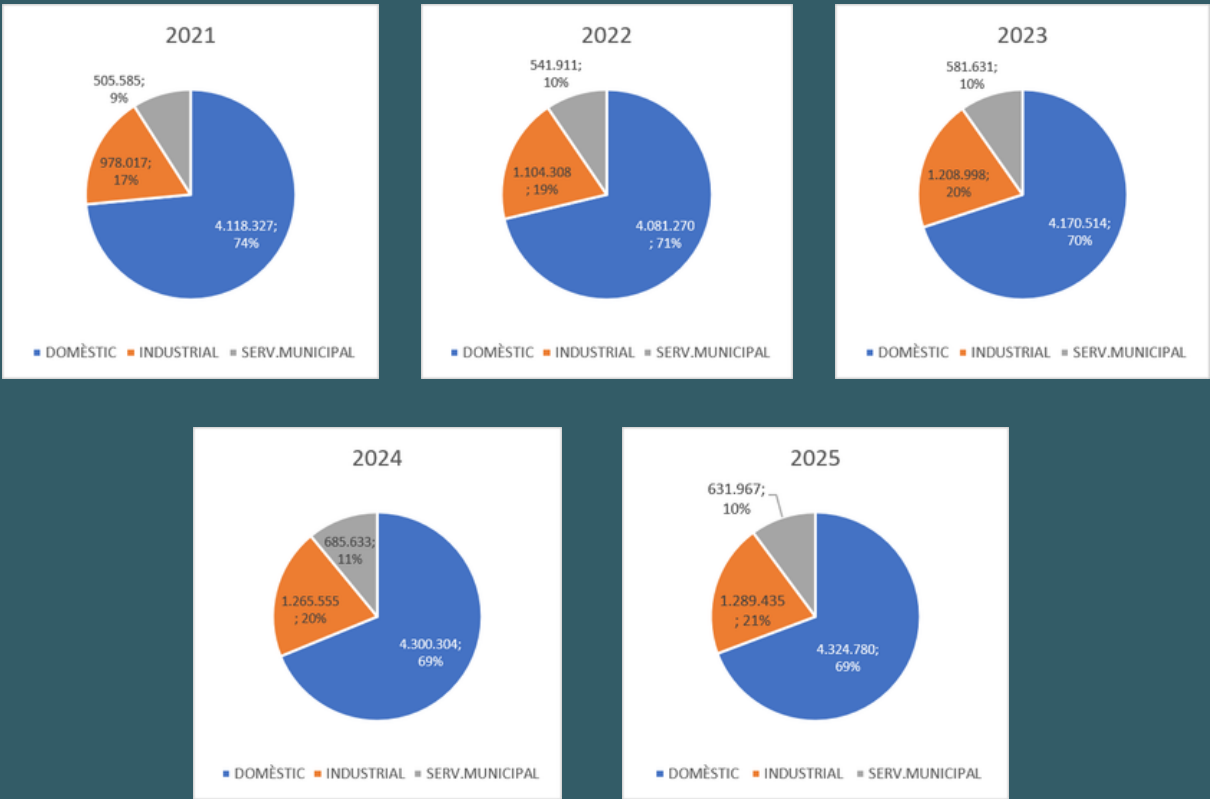
Tabla 5: Gestió Terminal del Subministrament en baixa por tipologia d'ús (2025). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

TIPOLOGÍA D'ÚS CONSUNTIU (BAIXA)	VOLUM REGISTRAT 2025 (m3)	PERCENTATGE TOTAL (%)	DESTINACIÓ I CARACTERITZACIÓ SOCIAL I ECONÒMICA
DOMÈSTIC	4.324.780	69,24%	Població fixa i parc habitacional de segona residència.
INDUSTRIAL/COMERÇ	1.289.435	20,64%	Teixit productiu local i sector hostaler/serveis (HORECA).
SERVEIS MUNICIPALS	631.967	10,12%	Reg de zones verdes, parcs i baldeig de la via pública.
TOTAL CONSUM (VC)	6.246.182	100,00%	Demanda global registrada en micromedicció.

Tabla 6: Històric de 5 anys per tipologia d'ús. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

TIPOLOGÍA D'ÚS (m3)	2021	2022	2023	2024	2025
DOMÈSTIC	4.118.327	4.081.270	4.170.514	4.300.304	4.324.780
INDUSTRIAL/COMERÇ	978.017	1.104.308	1.208.998	1.265.555	1.289.435
SERVEIS MUNICIPALS	505.585	541.911	581.631	685.633	631.967
TOTAL CONSUM	5.601.929	5.727.489	5.961.143	6.251.492	6.246.182

Figura 8: Volum mensual d'aigua en xarxa (2025). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament – Ajuntament

ANÀLISI DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

Figura 9: Volum mensual d'aigua en xarxa (2025). Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament - Ajuntament

L'avaluació de la distribució mensual del recurs injectat a les canonades urbanes durant el 2025 evidència el pes de la dinàmica demogràfica estacional sobre el cicle integral de l'aigua. El mínim volum es va registrar al març amb 502.212 m³, reflectint el comportament de la demanda domèstica i industrial fixa del municipi. Per contra, el màxim volum absolut es va concentrar al mes de setembre amb 882.633 m³, seguit molt de prop pel trimestre de juny a agost, on els valors no van baixar dels 785.00/ 798.000 m³ mensuals.

Aquesta asimetria suposa un increment del +75,75% en la càrrega hidràulica de la xarxa urbana durant els mesos càlids. Sobredimensionar els cabals injectats respon directament a l'arribada massiva de població flotant a l'estiu en la Platja de Gandia, fet que sotmet les canonades en baixa a canvis bruscs de velocitat i pressió hidràulica i el repunt d'incidències per trencaments analitzats en els indicadors de manteniment del servei.

2. Aigua no registrada i incidències en la xarxa.

Malgrat que el sistema d'optimització és d'un 19,93% per a l'any 2025, la xarxa mostra pèrdues al subsol per causa de juntes degradades, materials desgastats o trencadures produïdes a la xarxa. Una part significativa de les incidències es relaciona amb les variacions de pressió per l'arribada de població a l'estiu, si bé es troben pèrdues basades en desviacions mètriques derivades dels comptadors envellits o consums institucionals no mesurats.

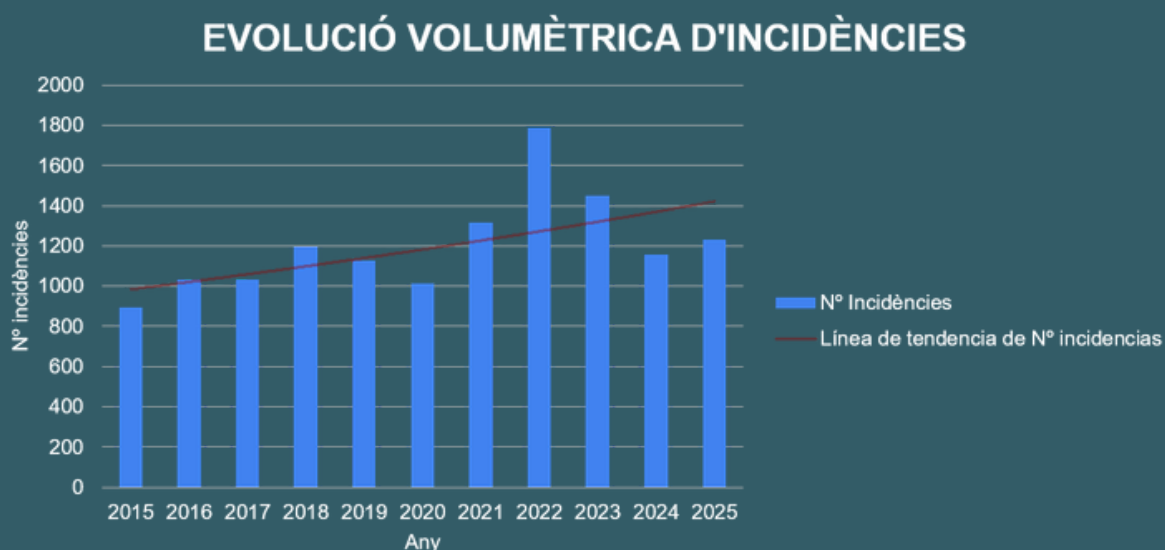
ANÀLISI DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

És igualment interessant atendre als indicadors que atenen a les incidències correctives i que són clau para determinar i avaluar la resiliència de la infraestructura de distribució d'aigua. Els avisos per incidències i els talls tècnics de subministrament permetem avaluar la qualitat del servei i el nivell de resposta donat per part del serveis tècnics municipals.

Durant l'any 2025, els serveis tècnics va gestionar un total de 1.230 avisos d'incidències. Les dades revelen una tendència al creixement iniciat l'any 2021 de 1.318 avisos, arribant a un màxim l'any 2022 que arribaren fins als 1.790. Durant els anys 2024-2025, l'indicador mostra un comportament estabilitzat al voltant de 1.150-1.230 avisos anuals. Aquests avisos inclouen alertes externes i internes vinculades a pèrdues de pressió i averies en les escomeses, fuites al carrers, etc.

Figura 10: Evolució volumètrica de las incidències. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament - Ajuntament

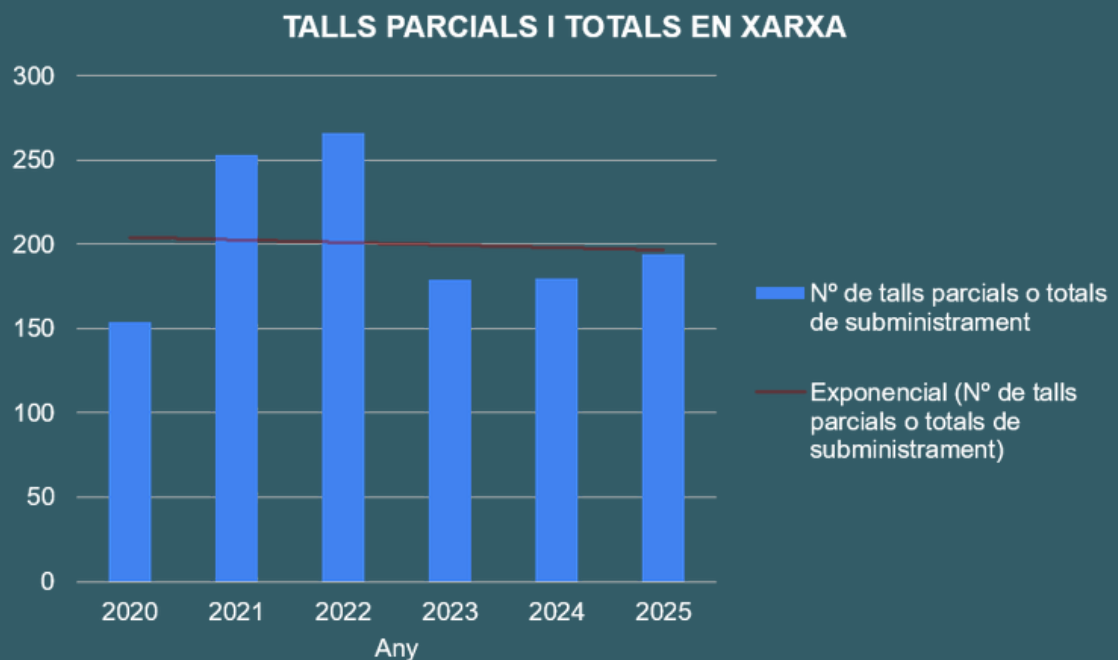

La freqüència de talls parcials o totals de subministrament al 2025, sumen un total de 194 per realitzar reparacions. L'històric d'aquesta variable mostra un ascens progressiu correlacionat amb la sensorització de la xarxa urbana: 55 talls en 2019, 154 en 2020 i un màxim de 266 en 2022. Entre 2023-2025, el número de suspensions temporals del servei s'ha mantingut estable, oscil·lant un rang entre els 179 i els 194 talls anuals.

ANÀLISI DEL ÇONSUM, EFICIÈNCIA I GESTIÓ DELS RECURSOS HÍDRICS AL MUNICIPI DE GANDIA

“Aigua, factor de vida i de desenvolupament: Gandia optimitza la gestió dels recursos hídrics.”

Figura 11: Freqüència de talls parcials o totals d'aigua. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'empresa de subministrament - Ajuntament

Referències:

- Asociación Española de Abastecimientos de Agua y Saneamiento (AEAS). (2012). Guía para la realización de auditorías de agua en redes de distribución urbana. Madrid: AEAS.
- Ayuntamiento de Gandia & Universitat de València. (2026). Registro estadístico de explotación de pozos, plantas de mezcla y caudales en alta y baja (Periodo 2015-2025).
- Confederación Hidrográfica del Júcar (CHJ). (2023). Ficha de la Masa de Agua Subterránea: ES080MS0152 - Plana de Gandia. Plan Hidrológico de la Demarcación Hidrográfica del Júcar (Ciclo de Planificación 2022-2027). Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.
- Ministerio de Sanidad. (2023). Real Decreto 3/2023, de 10 de enero, por el que se establecen los criterios técnico-sanitarios de la calidad del agua de consumo humano, su control y suministro. Boletín Oficial del Estado (BOE), nº 9, de 11 de enero de 2023.
- Pliego de Prescripciones Técnicas Particulares (PPTP). (2024). Servicio de mantenimiento, extracción, reparación e instalación de equipos de bombeo sumergibles en los pozos de captación del término municipal de Gandia. Ajuntament de Gandia / Aigües de Gandia.

PÚBLIC OBJECTIU

Per dur a terme aquest projecte, és molt important reconèixer i identificar les tècniques i les eines que es troben a disposició de l'equip investigador. Per això, s'identifiquen dos camps o nivells d'estudi que es troben clarament diferenciats:

1. Mètodes estadístics de tipus quantitatiu (descriptius). Tant de fonts primàries com secundàries.
2. Plantejaments de tipus qualitatiu (per exemple, l'ús d'enquestes o entrevistes a experts).

D'igual manera, els models d'investigació poden presentar diverses limitacions. Una de les més importants, és la limitació temporal per a desenvolupar un estudi d'aquest abast i naturalesa. Per exemple, existeix una important dispersió de la informació, on les sèries temporals a vegades són insuficients en el temps per a disposar d'una correcta avaluació.

El model de recerca i d'extracció de dades, depèn en gran mesura de l'accés i disposició de les fonts d'informació de base externa:

- Portal de dades de l'Ajuntament de Gandia
- INE
- PECV
- ARGOS
- IDEVGVA
- Altres fonts estadístiques.

PÚBLIC DIRIGIT DE L'OBSERVATORI

MANCOMUNITAT DE MUNICIPIS DE LA SAFOR AJUNTAMENTS DE LA SAFOR AJUNTAMENT DE GANDIA (REGIDORIES) CONSELLS I ALTRES ÒRGANS CONSULTIUS

- Consell Agrari.
- Consell Animalista de Gandia.
- Consell Assessor de l'Arbratge.
- Consell Consultiu de l'Habitatge.
- Consell de Formació Professional.
- Consell de les Dones.
- Consell de Participació Ciutadana.
- Consell Econòmic i Social.
- Consell Escolar Municipal.
- Consell local de Comerç.
- Consell Sectorial de Benestar Social.
- Consell Sectorial de la Gent Major.
- Consell Sectorial LGTBI.
- Fòrum 21.
- Mesa de la Convivència
- ASSOCIACIONS:
 - Junes de districte i associacions de veïns.
 - Culturals.
 - Mediambientals.
 - Esportives (clubs).
 - Festives.
 - Econòmiques i empresarials.
 - Juvenils.
 - Gent major.
 - Altres organitzacions que es poden sumar.

FONTS I METODOLOGIA

BLOC D'INDICADORS

- SOCIAL, CULTURAL I ASSISTENCIAL
- ECONÒMIC
- AMBIENTAL I TERRITORIAL

TIPUS D'INDICADOR

Desagregació de dades estadístiques d'escala o àmbit local, preferentment comparables, acudint a fonts oficials directes oferides per l'Ajuntament o, si s'escau, per empreses subministradores de determinats serveis.

Incorporació d'estadístiques bàsiques (INE, PECV, Portals/Bancs de dades), representades en forma de taules, gràfics de barres, histogrames, incloent-hi el càlcul elemental de taxes o índexs, quan siga necessari.

Bateria d'indicadors adaptables a models de Pressió-Estat-Resposta (OCDE), Model-Flux-Qualitat (EPA-EAA), a més d'aquells recollits en l'Estudi de Diagnòstic Tècnic de Funcions Urbanes (projecte CIUMED), Agenda 2030 i Nova Agenda Urbana de Nacions Unides. Aquests indicadors serviran de base o de complement en la seua adaptació a altres plans, estudis i diagnòstics *ad hoc*; tots ells necessaris per a la correcta planificació o gestió municipal i del seu territori.

PERIODICITAT

Anual/Trimestral: Necessitat d'actualització periòdica en funció de la publicació de dades i estadístiques oficials.

NOTES IMPORTANTS

L'equip tècnic (Càtedra de Pensament Territorial Joan Noguera -LOCSUS-IIDL-UV), no es fa responsable de la qualitat d'aquelles dades que no provenen dels diferents organismes i/o empreses de subministrament de forma oficial. En cas de demostrar-se l'existència de dades manifestament errònies o contradictòries, es procedirà a la seua eliminació i/o correcció en la pròxima sèrie o publicació. Hi ha altres dades d'utilitat estadística municipalitzada que han estat descartades per la seua manca de sistematització. No obstant això, aquest tipus d'informació ha de ser tinguda en consideració per a millorar la interpretació completa de la realitat local de la ciutat de Gandia.

CRÈDITS

DIRECCIÓ: Adrián Ferrandis (Geògraf).

COORDINACIÓ TÈCNICA: José Vicente Sánchez (Geògraf).

COLLABORACIÓ SOCIAL: Enric Sigalat (Sociòleg), Cristina García (Grad. Turisme).

COLLABORACIÓ ECONÒMICA: Néstor Vercher (Economista), Cristina García (Grad. Turisme).

COLLABORACIÓ AMBIENTAL: Adrián Ferrandis (Geògraf), José Vicente Sánchez (Geògraf) i Paula Gómez (Ciències Ambientals)

AJUNTAMENT DE GANDIA

MANCOMUNITAT
de Municipis de la SAFOR

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

UVCàtedrès
Càtedra de
PENSAMENT TERRITORIAL
JOAN NOGUERA

UVgàndia

fidl
INSTITUT
INTERUNIVERSITARI DE
DESENVOLUPAMENT LOCAL

locsus